

# Zasługi dla Starogardu Gdańskiego

Medal „**Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego**” został ustanowiony uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w dniu 29 grudnia 1975 roku.

Od momentu jego ustanowienia do zakończenia ostatniej kadencji Miejskiej Rady Narodowej wyróżniono nim 200 osób oraz 31 instytucji i zakładów pracy.

Rada Miejska, w ramach odrodzonego samorządu terytorialnego, kontynuowała tradycję wyróżniania medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”, chociaż nie podjęła w tej sprawie odpowiedniej uchwały.

Medal, w formie metalowego krążka, przedstawiał na rewersie herb miasta z napisem na obwodzie „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”, a na awersie pozostawiano wolne pole, które najczęściej wykorzystywano do wygrawerowania informacji o tym, komu medal został przyznany z podaniem daty podjęcia uchwały Rady Miejskiej.

W związku z wyczerpaniem się nakładu medali, w 2004 roku Komisja Kultury opracowała nową, nieco zmienioną jego wersję, obowiązującą do dnia dzisiejszego.

Współcześnie medal przedstawia na rewersie herb miasta, z napisem na obwodzie „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”, a na awersie kontury Starego Miasta.

## **Osoby i instytucje wyróżnione medalem**

### **„Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”**

**od roku 1990.**

#### Kadencja I 1990 - 1994

29.08.1990 r.

**Józef Dylewski** - kombatant, jako 18 letni chłopiec wstąpił do 41 Pułku Polskich Legionów Ochotników na Suwalszczyźnie i w roku 1920 pod naczelnym dowództwem Józefa Piłsudskiego brał czynny udział w wojnie z bolszewikami.

10.04.1991 r.

**Alfons Marchlewicz** - prezes, czynny członek Zarządu Starogardzkiego Klubu Sportowego, w latach 1945 - 1947 szykanowany za działalność polityczną w PSL, zasłużony działacz Spółdzielni Mieszkaniowej.

**Augustyn Szmuda** - kombatant, ochotnik Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, współorganizator Klubu Motorowego (1948 r.) w Starogardzie Gd.

**Franciszek Czarliński** - żołnierz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (spadochroniarz, łącznościowiec - ochotnik), z-ca przewodniczącego Zarządu Związku Solidarności Polskich Kombatantów - Koło w Starogardzie Gd.

09.07.1991 r.

**Paweł Wyczyński** - twórca i działacz konspiracyjnej organizacji pn. „Jaszczurka”, wybitny działacz Polonii kanadyjskiej, wiceprezes Towarzystwa Pomocy KUL, od roku 1980 honorowy członek Towarzystwa Miłośników Ziemi Kociewskiej, inicjator fundacji wydawniczej TMZK. pn. „Jaszczurka”.

**Jan Wałaszewski** - w czasie okupacji członek konspiracyjnej organizacji pn. „Jaszczurka”, współpracownik Holenderskiego Ruchu Oporu, żołnierz I Dywizji Pancerniej gen. Maczka, długoletni nauczyciel wychowania plastycznego w starogardzkich szkołach, działacz i instruktor ZHP.

30.04.1992 r.

**Piotr Miszewski** - uczestnik Kampanii Wrześniowej 1939 r., inicjator powstania i przewodniczący Związku Solidarności Polskich Kombatantów w Starogardzie Gdańskim.

**Michalina Ziemiańska** - działaczka polskiego harcerstwa w Wolnym Mieście Gdańsku, aktywna na rzecz kultury i działalności Klubu Inteligencji Katolickiej w Starogardzie Gd.

**Stanisław Ziemiański** - inicjator działań dotyczących ochrony przyrody i troski o dziedzictwo kociewskiej kultury materialnej, zwłaszcza budownictwa ludowego.

03.06.1993 r.

Kombatanci, uczestnicy Kampanii Wrześniowej 1939 r., w związku z 80 rocznicą powstania II Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich:

**Zygmunt Landowski**

**Bronisław Szank**  
**Franciszek Wenta**  
**Stefan Sobecki**  
**Kazimierz Witke**  
**Alojzy Osowski**  
**Bernard Kuberski**  
**Alfons Skonieczny**  
**Leon Mazurowski**  
**Alojzy Stawowy**

28.04.1994 r.

Uczestnicy walk o Monte Cassino: **Leon Ryszewski** i **Wojciech Krenczewicz**

**Kazimierz Kropidłowski** - olimpijczyk

Kadencja II 1994 - 1998

26.01.1995 r.

**Stanisław Karbowski** - długoletni wychowawca młodzieży, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Witolda Lutosławskiego, w związku z aktywnym udziałem w obchodach 800 - lecia Starogardu.

25.05.1995 r.

**Włodzimierz Stylo** - dyrektor naczelny SZF „Polfa”, kreator polityki zachowania dobrej kondycji ekonomicznej i finansowej oraz utrzymania przez przedsiębiorstwo zatrudnienia pracowników na wysokim poziomie.

09.11.1995 r.

**Bernard Litka** - nauczyciel przysposobienia obronnego w różnych szkołach, współorganizator honorowego dawstwa krwi i nauczania pierwszej pomocy przedlekarskiej, posiadacz odznaki „Kryształowe Serce” za wybitne zasługi w honorowym dawstwie krwi.

**Ryszard Cieśniewski** - zasłużony działacz kultury, organista parafii farnej pw. św. Mateusza w Starogardzie i dyrygent chóru męskiego w tym kościele, uhonorowany w 1990 r. nagrodą Prezydenta Miasta za wkład w rozwój kultury w mieście i medalem „Zasłużony dla Diecezji Pelplińskiej”.

**Męski chór kościelny przy parafii św. Mateusza** - z okazji 70 lat

nieprzerwanej działalności uhonorowany pamiątkowym medalem „Zasłużony dla Diecezji Pelplińskiej” .

**Ryszard Rebelka** - oddany całkowicie dwóm pasjom: malarstwu i muzyce. Jego obrazy były wielokrotnie prezentowane na wystawach; wiele z nich znalazło swoje miejsce w domach koneserów sztuki. Z z jego inicjatywy powstał znany zespół kabaretowo-estradowy „Ciężko było, będzie lżej”, dla którego napisał wiele piosenek i skomponował muzykę. Wyróżniony jako twórca najważniejszego wydarzenia kulturalnego w roku 1994.

25.04.1996 r.

**Grażyna Hoppe** - długoletni pracownik SZPS „Polmos” i całej branży przemysłu spirytusowego, inicjatorka powstania i przewodnicząca I Rady Pracowniczej w zakładzie (1981 r.), wiceprzewodnicząca starogardzkiego Komitetu Obywatelskiego (1989 r.), z ramienia którego przewodniczyła Radzie Miejskiej I kadencji, inicjatorka i przewodnicząca Komitetu Budowy Pomnika Niepodległości przy ul. Paderewskiego.

**Jerzy Kwiatkowski** - dyrektor ds. techniczno-produkcyjnych SZPS „Polmos”, przeprowadzone pod jego kierownictwem modernizacje parku technicznego „Polmosu” podniosły rangę tego przedsiębiorstwa, działacz OSP.

**Albin Formella** - emerytowany dyrektor SZPS „Polmos”, przez 34 lata związany pracą zawodową z przemysłem w Starogardzie Gd.

**Ochotnicza Straż Pożarna** - z okazji 135. rocznicy istnienia OSP.

25.03.1997 r.

**Mieczysław Kamiński** - uchwała Rady Miejskiej nie zawiera uzasadnienia, a w protokole z XXXIX sesji Rady Miejskiej nie znaleziono charakterystyki osoby uhonorowanej medalem.

25.04.1997 r.

**Edmund Fabich** - w młodości czołowy zawodnik piłki nożnej SKS, pełnił wiele funkcji w Zarządzie Klubu, szkoleniowiec drużyny juniorów.

**Jerzy Hoppe** - organizator imprez sportowych, od 1956 r. zajmował się szkoleniem koszykarzy w SKS, wyszkolił wielu bardzo dobrych zawodników, zespoły, które trenował, zajmowały czołowe lokaty w Makroregionie Pomorskim,

odznaczony Złotą Honorową Odznaką Polskiego Związku Koszykówki.

**Jerzy Jankowski** - od 1952 r. aktywny działacz Klubu SKS, pełniący najdłużej obowiązki Prezesa Klubu, przewodniczący Komisji Rewizyjnej Okręgowego Związku Piłki Siatkowej w Gdańsku.

**Mieczysław Nigelski** - sportowiec i działacz sportowy, jeden z najwybitniejszych lekkoatletów w Starogardzie, od 1948 do 1956 r. członek kadry narodowej w biegach na dystansach od 1500 do 5000 m, działacz Klubu SKS i Związków Okręgowych Lekkoatletyki.

**Kazimierz Burczyk** - wychowawca wielu fachowców zawodowej straży pożarnej, inicjator odnowy Ochotniczej Straży Pożarnej w mieście, autor obszernej monografii starogardzkiej straży pożarnej.

28.05.1998 r.

**Kazimierz Jankowski** - z okazji 35 lat pracy szkoleniowej w charakterze instruktora piłki nożnej, autor wielu osiągnięć sportowych m.in. w 1983 r. - zdobycie wicemistrzostwa Polski juniorów starszych z drużyną MZKS „Wierzyca”, posiadacz Złotej Odznaki PZPN.

**Zbigniew Rompa** - za wielkie oddanie i zaangażowanie w pracy instruktorskiej w boksie, które zaowocowało wybitnymi osiągnięciami jego wychowanków, odznaczony w 1993 r. Złotą Odznaką Polskiego Związku Bokserskiego .

10.06.1998 r.

Cech Rzemiosł Różnych w Starogardzie Gdańskim, Zakłady Farmaceutyczne POLPHARMA SA, Starogardzkie Zakłady Przemysłu Spirytusowego POLMOS, Towarzystwo Miłośników Ziemi Kociewskiej. Panie i Panowie - Helena Brzoskowska, Felicja Cichocka, ks. dr Stanisław Człapa, ks. Jerzy Deja, Jerzy Gburek, Paweł Głuch, Antoni Górski, Jadwiga Kamińska, Tadeusz Kubiszewski, Henryk Landowski, ks. Ryszard Lendziński, Lech Magnuszewski, Tadeusz Majewski, Kazimierz Niemczyk, Bronisław Okuniewski, Józef Olszynka, Rajmund Schminda, Regina Sikorska, Bernadeta Smuda, Marta Sulikowska, Ryszard Szwoch, Elżbieta Waškowska, Edmund Wolski, Bogdan Wróbel, Jan Żuralski, Tadeusz Żurawski.

- uhonorowano 4 instytucje i grupę 26 osób za duże zaangażowanie i wkład pracy w obchody 800-lecia Starogardu Gdańskiego

## Kadencja III 1998 - 2002

28.06.2000 r.

**Rajmund Pałkowski** - wyróżniony w związku z 40 rocznicą działalności kulturalnej; jako uczeń LO skupiał wokół siebie muzykującą młodzież, w latach 1966-1979 instruktor muzyczny, następnie kierownik Działu Artystycznego ZDK SZF „Polfa”, wraz z zespołami przygotowywał oprawę muzyczną wszystkich większych uroczystości muzycznych, występował również na estradach wielu miast Polski oraz uczestniczył w festiwalach i przeglądach muzycznych.

**G. J. Paturalscy** - z okazji 10. lecia działalności Zakładu Produkcyjnego „Pakmet” stworzonego przez właścicieli od podstaw, godny podkreślenia jest duży wkład państwa Paturalskich w rozwój życia społecznego w mieście, szczególnie jako sponsorów i współorganizatorów sukcesu starogardzkiej koszykówki.

30.08.2000 r.

**Mieczysław Szulc** - emerytowany nauczyciel wychowania fizycznego, od 1954 r. pracował w ZSO, pod jego kierunkiem uczniowie osiągnęli wysokie wyniki w rywalizacji na szczeblu wojewódzkim, a kilku wychowanków zakwalifikowało się do kadry narodowej juniorów w różnych dyscyplinach, z ogromną pasją i zaangażowaniem działał w ZHP, pełnił funkcję opiekuna szczepu „Polon” przy ZSO, był współorganizatorem powstania orkiestry harcerskiej.

27.09.2000 r.

**Regina Sulikowska** - twórczyni podwalin szkolnictwa specjalnego w mieście i powiecie, od roku 1975 pełniła funkcję dyrektora szkoły specjalnej, potem - aż do emerytury - dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego, formy pracy, które inicjowała, przyczyniły się do integrowania młodzieży niepełnosprawnej ze środowiskiem. Przekładało się to na sukcesy odnoszone przez wychowanków na zawodach sportowych, konkursach plastycznych, olimpiadach i festiwalach. Odznaczona medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz nagrodą Prezydenta Miasta Starogardu Gd.

19.12.2001 r.

**ks. prałat Stanisław Człapa** - w związku z 40 leciem posługi kapłańskiej, od 1988 r. proboszcz parafii farnej św. Mateusza. Pod jego kierownictwem wykonana została ogromna praca konserwatorsko-renowacyjna średniowiecznej fary wraz z uporządkowaniem otoczenia wokół świątyni. W sposób znaczący zaktywizował

życie parafii wydając pierwsze w dziejach fary pismo parafialne pn. „Biuletyn Parafii św. Mateusza”. W parafii aktywnie działa parafialny Caritas, męski chór kościelny oraz szereg organizacji i kół katolickich. Pracę duszpasterską łączy z dydaktyką seminaryjną jako profesor w Katedrze Liturgii Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie i szeroką publicystyką religijną.

17.04.2002 r.

płk dypl. **Wiesław Rutkowski** - Komendant WKU - w związku z zakończeniem 35-letniej zawodowej służby wojskowej w siłach zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z miastem związany od 1989 r. Dał się poznać jako człowiek angażujący się w sprawy naszego miasta, wspierając wiele inicjatyw społecznych i gospodarczych. Pełnił m.in. funkcje prezesa KS „Wierzyca”.

19.06.2002 r.

**Zofia Janikowska** - nauczycielka, założycielka i właścicielka księgarni „Atena”; od samego początku postrzegająca swoje zadania jako misję kulturalną; organizatorka spotkań autorskich w salonie literackim „Ateny”, który na 17 spotkaniach gościł wielu wspaniałych twórców i aktorów. Swoją działalnością przyczyniła się do wypromowania Starogardu jako znaczącego miejsca na mapie kulturalnej Polski. W 1999 r. wyróżniona nagrodą „Bena”.

**Mirosława Wrona - Kuczyk** - emerytka, lekarz medycyny, wieloletni ordynator oddziału okulistycznego szpitala w Starogardzie Gd. Dzięki swej fachowości i ogromnemu zaangażowaniu spowodowała rozwój oddziału i poradni okulistycznej, co dało możliwość wyspecjalizowania się kolejnym pokoleniom okulistów

ks. biskup prof. dr hab. **Jan Bernard Szlaga** - z okazji 10 rocznicy objęcia posługi biskupiej w Diecezji Pelplińskiej, twórca radia „Głos”, filii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tczewie, licznych liceów katolickich, a także odzyskanego przez kurię Collegium Marianum; inicjator renowacji Bazyliki Katedralnej w Pelplinie - chluby całego Pomorza. Nieocenioną zasługą ks. biskupa było przygotowanie pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Diecezji Pelplińskiej i utrwalenia śladów pobytu Ojca Świętego na Kociewiu.

**Stefan Lubawski** - dyrektor i członek Zarządu Zakładów Farmaceutycznych „Polpharma”, który aktywnie wspierał szereg inicjatyw społecznych na terenie miasta, w szczególności w zakresie kultury i sportu; organizator Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie Starogardu Gd. Jako dyrektor ZF

„Polpfarma” bardzo mocno przyczynił się do uzyskania przez zakład wysokiej pozycji w polskim przemyśle farmaceutycznym.

**Antoni Bohdanowicz** - emeryt, ppłk. rezerwy, od 1962 r. związany z naszym miastem, w latach 1962-1976 pełnił funkcje Komendanta Wojskowej Komendy Rejonowej i Komendanta Garnizonu, działał społecznie jako wiceprezes Powiatowego Zarządu Ligi Obrony Kraju i Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych, organizator stancji wodnej ZHP.

**Brunon Skonieczny** - kombatant, major pilot w stanie spoczynku, uczestnik Kampanii Wrześniowej 1939 r. i walk Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, budowniczy SZF „Polfa”; odpowiadał za utworzenie laboratorium bakteriologicznego; poświęcał się pracy społecznej, głównie na rzecz młodzieży; przez dwie kadencje był radnym Miejskiej Rady Narodowej i jedną - Wojewódzkiej Rady Narodowej. Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem św. Jerzego, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

30.09.2002 r.

**Kazimierz Kochanowski** - Naczelnik Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji. Przez wiele lat aktywnie uczestniczył w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa na terenie miasta; był współtwórcą programu „Bezpieczny powiat” i instalacji monitoringu ulic. Jego osoba kojarzona była przez mieszkańców miasta z wizerunkiem policjanta, na którego można liczyć nie tylko w godzinach pełnienia służby.

**Adam Olżyński** - Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej; od lat szkolnych związany z pracą społeczną na rzecz młodzieży; przez 14 lat pełnił obowiązki Komendanta Hufca ZHP w Starogardzie Gd.; od 1990 r. Prezes OSP w Starogardzie Gd.; pod jego kierownictwem OSP pozyskała nową siedzibę.

**Ks. Ryszard Wiśniewski** - proboszcz parafii NMP Matki Kościoła, twórca parafii od podstaw; inicjator nowego kościoła, stanowiącego ciekawy i starannie wykonany obiekt architektoniczny; organizator obozów letnich dla dzieci z rodzin ubogich.

Kadencja IV 2002 - 2006

26.02.2003 r.



**Tomasz Sakowicz** - pośmiertnie -prywatny przedsiębiorca, od początku lat 80-tych prowadzący własną działalność gospodarczą, twórca około 100 miejsc pracy, aktywny działacz sportowy, od 1998 r. pełnił funkcję w-ce Prezesa MKS „Wierzyca”, przyczyniając się w dużej mierze do utrzymania KKP „Wierzyca” na mapie sportowej Starogardu Gd.; czynnie wspierał różnego rodzaju akcje charytatywne na terenie miasta.

21.05.2003 r.

**Spółdzielnia Rzemieślnicza Wyposażenia Wnętrz „Meblomet”**- w związku z 15 rocznicą istnienia Spółdzielni, która została wcześniej wyróżniona Medalem Jubileuszowym Królewskiego Miasta Starogard, była nominowana do nagrody Prezydenta Miasta Starogard Gd. „Wierzyczanka”, nagrody „Firma z jakością”, ponad to została uhonorowana przez władze krajowe Związku Rzemiosła Polskiego „Medalem za zasługi dla rzemiosła”.

10.12.2003 r.

**Renata i Ryszard Adamowscy** - właściciele jednej z lepiej prosperujących firm zajmujących się sprzedażą samochodów, zdobywcy wielu prestiżowych nagród, nominowani do nagrody w związku z 10 leciem działalności w charakterze Koncesjonera Renault w Starogardzie Gd. i 30.leciem działalności na rynku rzemieślniczym- pierwotnie jako Zakład Mechaniki Pojazdowej.

28.01.2004 r.

ks. **Henryk Jankowski** - proboszcz bazyliki św. Brygidy w Gdańsku, kanonik honorowy kapituły gdańskiej, kapelan, konfesor generalny Oblatów św. Brygidy, dyrektor Centrum Ekumenicznego-Światowego Centrum Spotkań w Gdańsku, członek-założyciel Towarzystwa Przyjaciół KUL. Urodził się w Starogardzie i choć przez większą część życia związany jest z Gdańskiem, nigdy nie zapomniał o swoim rodzinnym mieście, wspierając wiele inicjatyw sportowych, społecznych i kulturalnych oraz wychodząc naprzeciw potrzebom tutejszych mieszkańców. Dzięki jego staraniom szpital św. Jana otrzymał duże transporty leków. Na szczególne uznanie zasługuje jego codzienna postawa jako człowieka wrażliwego i nieobojętnego na los zwykłego, biednego człowieka.

**Maria Kielb - Stańczuk** - kierownik i właściciel Biura Projektowego, od początku swojej kariery zawodowej związana ze Starogardem Gd., autorka zdecydowanej większości prac projektowych dla naszego miasta i regionu, inicjatorka wielu przedsięwzięć z udziałem placówek naukowych z kraju i

zagranicy, organizatorka praktyk dla studentów Wydziału Architektury i Urbanistyki Politechniki Gdańskiej.

prof. dr inż. **Adam Liensenbarth** - długoletni dyrektor Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie. Instytut realizował za pośrednictwem Komitetu Badań Naukowych projekt badawczy pt. „Opracowanie metod, podstaw technicznych i organizacyjnych tworzenia i funkcjonowania systemu informacji przestrzennej dla jednostki terytorialnej wielkości i rejonu administracji rządowej na przykładzie Starogardu Gd.”. Był organizatorem i konsultantem współpracy pomiędzy Starogardem a Tuluzą (Francja), współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie tworzenia systemu informacji przestrzennej.

**Klaus Peter - Sander** - Prezes Stowarzyszenia Partnerstwa Miast Diepholz - Starogard Gd., burmistrz Diepholz, inicjator nawiązania współpracy partnerskiej miast Starogard Gd. - Diepholz. Dzięki jego zaangażowaniu nastąpiło podpisanie umowy partnerskiej pomiędzy miastami (16.05.1998 r.) oraz powstało „Towarzystwo Przyjaciół Starogardu Gd”, co spowodowało znaczną intensyfikację kontaktów nie tylko na szczeblu władz lokalnych, ale również mieszkańców, młodzieży i organizacji społecznych.

prof. dr hab. nauk medycznych **Kazimierz Wardyn** - Prodziekan I Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie, który od 20 lat współpracuje z naszym miastem i szpitalem św. Jana, organizując tu obozy naukowe dla studentów WAM. Dzięki niemu wielu pacjentów starogardzkiego szpitala skorzystało z fachowej pomocy specjalistycznej oraz miało możliwość leczenia się w Klinikach Akademii Medycznej w Warszawie i w placówkach medycznych w innych krajach, z którymi profesor współpracuje.

23.06.2004 r.

**Renata Czyszewska** - emerytka, długoletnia dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej; przez wszystkie lata bez reszty zaangażowana w prawidłowe funkcjonowanie tej instytucji; inicjator i realizatorka szeregu znakomych przedsięwzięć m.in. w roku 1992 - nadania MBP im. Ks. Bernarda Sychty, w roku 1996- obchodów 50.lecia MBP, propagatorka idei nowej siedziby Biblioteki Głównej.

15.09.2004 r.

**Bożena Czyżewska** - długoletnia dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej nr 4 z

Oddziałami Integracyjnymi, która nieustrudzoną, pełną oddania pracę na rzecz starogardzkiej oświaty łączyła ze szczególną opieką nad dziećmi z rodzin ubogich. W 2003 r. Placówka, która kierowała, w ogólnopolskim konkursie ogłoszonym przez Gazetę Wyborczą i Centrum Edukacji Obywatelskiej uzyskała certyfikat „Szkoła z klasą” ; inicjatorka nauczania integracyjnego w szkole od 2002 r.

**Barbara Gabriel** - długoletnia dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3, która przez większy okres swojej pracy zabiegała o stworzenie odpowiednich warunków nauki i pracy, zwłaszcza podczas dwuletniego kapitalnego remontu obiektu szkoły; inicjatorka świetlicy socjoterapeutycznej, zorganizowanej w celu pomocy uczniom z trudnościami w nauce. Kierowana przez nią placówka uzyskała V i VIII Pomorski Certyfikat Jakości Edukacji: V-„Opieka i profilaktyka wspomaga ucznia w jego rozwoju”, VIII-„Szkoła aktywnie współpracuje ze środowiskiem”.

**Danuta Jasińska** - długoletnia dyrektor Miejskiego Przedszkola Publicznego nr 8, która bardzo dbała zarówno o stan techniczny obiektu, jak i o jakość pracy pedagogicznej, inicjując szereg działań w celu podnoszenia jakości pracy oraz nieustannie wzbogacając bazę kierowej przez siebie placówki. W 2002 r., w ramach działań na rzecz zachowania tradycji, była koordynatorem projektu edukacyjnego-konferencji, w której uczestniczyli nauczyciele z powiatów tczewskiego, świeckiego i starogardzkiego pt. „Tu jest Nasz dom, Nasz piękny dom-przedszkolaki starogardzkie kociewiaki”.

27.10.2004 r.

**Zygmunt Przewoski** - żołnierz AK, instruktor harcerstwa, długoletni pracownik starogardzkich instytucji handlowych, w okresie przemian ustrojowych czynnie zaangażował się w tworzenie NSZZ „Solidarność” na terenie swojego zakładu pracy i w regionie starogardzkim, brał również czynny udział w pracach Komitetu Obywatelskiego

30.12.2004 r.

**Tadeusz Szczubelek** - jako przedsiębiorca rozpoczął swoją działalność w 1988 r. systematycznie rozwijając przedsiębiorstwo, które obecnie funkcjonuje w nowej siedzibie i daje zatrudnienie 50 osobom. W swojej działalności PBH „Tamur” zrealizował w naszym mieście wiele istotnych zadań remontowych i inwestycyjnych.

23.02.2005 r.

**Halina Pillar** - emerytowana nauczycielka, przedstawicielka znakomitej rodziny, która związana jest ze Starogardem od ponad 150 lat, wychowawczyni kilku pokoleń starogardzian, odznaczona medalem „Bene Merenti” przez Ojca św. Jana Pawła II.

25.04.2005 r.

**Jan Pancerz** - lekarz medycyny, nieprzerwanie od 42 lat związany ze starogardzką służbą zdrowia, w której pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji: zastępcy dyrektora ds. lecznictwa, dyrektora ZOZ, a od 1997 r. do chwili obecnej kierownika Poradni Chirurgicznej w Specjalistycznym Szpitalu św. Jana; chirurg ceniony przede wszystkim za skuteczność działania oraz życzliwość dla cierpiących; jego postawa stanowi wzór godny do naśladowania przez młodych adeptów sztuki lekarskiej.

29.06.2005 r.

**Zdzisław Cyrankowski** - emerytowany, długoletni nauczyciel matematyki w Zespole Szkół Ogólnokształcących, jako pedagog i wychowawca dwóch pokoleń starogardzian osiągnął wybitne wyniki w zakresie nauczania. Jego liczni uczniowie brali udział w olimpiadach matematycznych, dochodząc do szczybla centralnego i zdobywali systematycznie czołowe lokaty w wojewódzkich konkursach matematycznych licealnych klas I i II. Był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany nagrodami dyrektora, kuratora i ministra; przez wiele lat organizował i prowadził letnie Ochotnicze Hufce Pracy; wspierał swym autorytetem działania na rzecz odbudowy nauczycielskiej NSZZ „Solidarność” i tworzenie ZHR w Starogardzie.

**Roman Żygowski** - nauczyciel języka polskiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Starogardzie Gd., jako pedagog i wychowawca dwóch pokoleń starogardzian położył szczególne zasługi w zakresie kształtowania kultury języka polskiego, upowszechniania poezji i sztuki żywego słowa; wielokrotnie wyróżniany za wybitne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze. Jego liczni uczniowie brali udział w konkursach recytatorskich różnych szczebli, gdzie zdobywali czołowe lokaty. Przez 20 lat prowadził w starogardzkim LO Koło Teatralne, przygotowując corocznie premierę sztuki z repertuaru klasyki dramatu. Należy do grona członków-współzałożycieli i aktywnych działaczy starogardzkiego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza; juror Pomorskiego Konkursu im. Ks. Stanisława Pasierba.

**Daniela Świeczkowska** - przez całe życie zawodowe związana z bankowością,

pełniła stanowisko dyrektora Banku Gdańskiego, następnie BiG Bank Gdański oraz Banku Millenium. Jako dyrektor banku aktywnie działała społecznie, udzielając daleko idącej pomocy finansowej na rzecz naszego społeczeństwa. Przez szereg lat piastowała godność przewodniczącej Komitetu Rodzicielskiego I LO.

22.02.2006 r

**Marian Łukaszewski** - emerytowany prezes Starogardzkiego GS-u, całą swoją karierę zawodową i aktywność społeczną poświęcił rozwojowi miasta. Kierowana przez niego Gminna Spółdzielnia należała do najaktywniejszych w województwie, wielokrotnie wyróżniana w rankingach krajowych. Założyciel KS „Agro-Kociewie”. Wspólnie z grupą działaczy LZS zainicjował budowę sali sportowej „Agro-Kociewie”. Szczególną zasługą są prace na rzecz obchodów kolejnych rocznic Starogardzkiego Ogólniaka. Przewodniczył Komitetom Organizacyjnym tych obchodów - w roku 1980 - na 100.lecie szkoły, w roku 2000 - na 120.lecie i w roku 2005 - na 125.lecie szkoły.

Kadencja V 2006 - 2010

23.05.2007 r.

**Paweł Peikowski** - pracę pedagogiczną w technikum Przemysłu Skórzanego rozpoczął w 1968 r., a od września 1988 r. pełnił funkcję dyrektora szkoły. Od 1991 r. z inicjatywy pana Pawła Peikowskiego powstało przy Zespole Szkół Przemysłu Skórzanego II Liceum Ogólnokształcące i nazwa szkoły od 1995 r. przekształciła się w Zespół Szkół Skórzanych i Ogólnokształcących, a w roku 2006 w II Liceum Ogólnokształcące.

Kierowane przez pana Pawła Peikowskiego warsztaty szkolne należały do najlepszych w województwie pomorskim.

26.03.2008 r.

**Józef Płoszyński** - Prezes Stowarzyszenia Partnerstwa pomiędzy Starogardem Gdańskim a Diepholz, od początku współpracował z samorządem miejskim na rzecz rozwoju współpracy miast Starogard Gdański - Diepholz. W dużej mierze dzięki zaangażowaniu i staraniom Pana Józefa Płoszyńskiego rozpoczęły się w 1998 roku regularne dwustronne wymiany mieszkańców pomiędzy naszymi miastami..

Zaangażowanie i determinacja pana Józefa Płoszyńskiego w zakresie rozwoju naszej współpracy partnerskiej w roku jubileuszu 10-lecia zasługują na duże

uznanie i uhonorowanie medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”.

**Hildegarda Jung** - od początku nawiązania w 1996 roku kontaktów z Diepholz była - wspólnie z Klausem Peterem Sanderem - niezwykle aktywnym rzecznikiem rozwijania partnerskiej współpracy pomiędzy miastami Starogard Gdański i Diepholz.

Jej znajomość języka polskiego stała się nieoceniona w prowadzeniu kontaktów pomiędzy naszymi miastami. W momencie, gdy sprawa partnerstwa miast po obu stronach granicy stała się faktem, rozpoczęła swoją działalność w Stowarzyszeniu Partnerstwa Miast Diepholz Starogard Gdański. Od samego początku swej pracy była nie tylko tłumaczem w Stowarzyszeniu, ale również ambasadorem polsko-niemieckiej współpracy w kontaktach samorządowych.

Oprócz działalności w Stowarzyszeniu Pani Hildegarda Jung prowadzi na terenie miasta Diepholz kursy języka polskiego dla ludzi chcących uczyć się naszego języka. W grudniu 2007 roku Pani Hildegarda Jung znalazła się w gronie 63 osób zaproszonych przez Prezydenta Niemiec na wręczenie podziękowań za swoją działalność rzecz rozwoju współpracy polsko - niemieckiej.

28.04.2010 r.

**„Star - Wik”** - z okazji jubileusz 120 lecia funkcjonowania w Starogardzie Gdańskim wodociągów. W roku 1890 wybudowano pierwszą stację pomp. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „Star-Wik” Sp. z o.o. realizuje obecnie zadania gminy w zakresie produkcji i dostawy wody pitnej dla ludzi i innych odbiorców, ochrony stref ochronnych ujęć wody, odprowadzania i oczyszczania ścieków. Zajmuje się eksploatacją i konserwacją zewnętrznych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz urządzeń oczyszczania i odprowadzania ścieków. Prowadzi także działalność inwestycyjną w zakresie budowy urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta.

10.11.2010 r.

**Janina Lubawska** - w dowód uznania za wieloletnie osobiste zaangażowanie w pracę na rzecz naszego Miasta, daleko przekraczające zakres codziennych obowiązków zawodowych. Pani Janina Lubawska oprócz pracy zawodowej jako Dyrektor ds. Public Relation Polpharma S.A. aktywnie uczestniczyła w pracach Rady Społecznej Szpitala św. Jana, Starogardzkiego Klubu Biznesu czy też SKS S.A. Osobiście podejmowała wiele inicjatyw na rzecz Starogardu Gdańskiego m.in: działania charytatywne, sympozja i konferencje medyczne, koncerty muzyki poważnej i jazzowej, wystawy, akcje „Sprzątanie Świata”, budowa ścieżki zdrowia

itp.

**Starogardzki Klub Biznesu** - Związek Pracodawców jest kontynuatorem powstałej w 1990r. Izby Gospodarczo - Handlowej „Kociewie”. 20-letnia działalność organizacji biznesowej w Starogardzie jest jedynym takim przykładem w województwie pomorskim poza trójmiastem. Szczególna intensywność działania środowiska przedsiębiorców przypada na ostatnie 10 lat. Organizacja skupiająca 137 podmiotów gospodarczych i pracodawców potrafiła w umiejętny sposób zintegrować to środowisko będąc autentycznym reprezentantem interesów przedsiębiorców wobec władz samorządowych i państwowych wszystkich stopni.

16 lutego 2011

### **Stanisław Kubkowski**

Pan Stanisław Kubkowski jest jednym z najbardziej znanych mieszkańców naszego miasta. Działacz społeczny, polityczny i samorządowy. W latach 1990 - 2010 pełnił nieprzerwanie funkcję radnego Rady Miasta Starogard Gdański w 5-ciu kolejnych kadencjach. Obecnie pełni funkcję Prezesa Polskiego Związku Wędkarskiego Koła Miasto 69 Starogard Gdański oraz członka zarządu Polskiego Związku Działkowiczów Rodzinny Ogród Działkowy im. J. Kasprowicza i Koła Emerytów i Rencistów przy Destylarni Sobieski SA. Od wielu lat udziela się społecznie jako członek Komisji Mieszkaniowej przy ZBM w Starogardzie Gdańskim. Był inicjatorem i pomysłodawcą wielu przedsięwzięć, zorganizowanych w naszym mieście tak przez Radę Miasta, jak i inne organizacje pozarządowe. Cieszy się olbrzymim zaufaniem mieszkańców, o czym świadczy wynik, jaki uzyskał podczas ostatnich wyborów samorządowych (ponad 300 głosów).

Pan Stanisław Kubkowski w sposób szczególny zasłużył na to, aby być uhonorowanym medalem „ Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”. Jego zaangażowanie, praca i kultura osobista powinny być wzorem dla innych starogardzian i samorządowców.

31 sierpnia 2011

### **Maria Gabryniowska**

Pani Maria Gabryniowska związana jest z branżą budowlaną od 30 lat, obecnie pełni funkcję zastępcy dyrektora ds. technicznych w Starogardzkim Przedsiębiorstwie Budowlanym „S-Bud” S.A. i nadzoruje wykonanie wielu ważnych inwestycji na terenie miasta. W ostatnich latach były to m.in. Miejska Hala Sportowa (gdzie była również kierownikiem kontraktu), budynki mieszkalne dla TBS Ziemi Kociewskiej, generalny remont Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz

wiele innych.

Jej codzienna praca w znaczący sposób przyczynia się do stałego i dynamicznego rozwoju Starogardu Gdańskiego i sprawia, że mieszkańcom żyje się pięknie i wygodniej.

30 listopada 2011

**Jolanta Szostek,**

**Zygmunt Noga,**

**Paweł Głuch,**

**Jarosław Deska,**

**Marek Sadowski,**

**Leon Wiczanowski,**

**Elżbieta Wieczorek.**

13 grudnia 1981 roku gen. Wojciech Jaruzelski oznajmił w przemówieniu o wprowadzeniu stanu wojennego oraz przejęciu władzy na terytorium Polski przez Wojskową Radę Ocalenia Narodowego (WRON). Na jej czele stanął gen. Jaruzelski. Jej powstanie i dekrety zatwierdzili członkowie Rady Państwa. Na podstawie owych dekretów w całym kraju zatrzymano i internowano 10.000 aktywnych członków, działających w Niezależnym Związku Zawodowym „SOLIDARNOŚĆ”. Osoby internowane aktywnie działały na rzecz demokratyzacji Polski oraz rozwoju społeczności lokalnej.

Zbliżająca się 30 rocznica tych wydarzeń jest dobrą okazją, aby uhonorować mieszkańców Starogardu Gdańskiego internowanych w stanie wojennym.

25 kwietnia 2012

**Jabłoński Alfons**

**Kędziński Edward**

**Kurowski Gerard**

**Murawski Aleksander**

**Orlikowski Czesław**

**Orlikowski Franciszek**

**Skonieczny Alfons**

**Szarmach Zygmunt**

**Szlija Franciszek**

**Wicek Bernard**

8 maja br. obchodzona będzie 67.rocznica zakończenia II wojny światowej. Z tej



okazji Rada Miasta Starogard Gdański postanowiła złożyć hołd wszystkim żyjącym jeszcze Kombatantom –Weteranom II wojny światowej, mieszkańcom Starogardu Gdańskiego poprzez uhonorowanie ich medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”. Jest to wyraz wdzięczności dla osób będących już w podeszłym wieku, często schorowanych i zmęczonych za ich heroiczną postawę w walkach o Niepodległość Polski podczas II Wojny Światowej na wszystkich frontach Polski i Europy, za ich zasługi w utrwalaniu pamięci dla przyszłych pokoleń o tamtych dniach, dla tych którzy największy dar „własne Życie złożyli na ołtarzu Boga, Honoru i Ojczyzny”, dla tych, którzy w drodze do domu – Polski, niejednokrotnie musieli pozostać w obcej ziemi, za kultywowanie chlubnych, patriotycznych i demokratycznych tradycji Wojska Polskiego, którzy swoje młode lata poświęcili walce z niemieckim okupantem, walcząc o wolną, niepodległą Polskę i nasze miasto Starogard Gdański.

Wniosek w sprawie uhonorowania Kombatantów-Weteranów medalem „Za Zasługi dla Starogardu Gdańskiego” złożyły związki kombatanckie, mające siedzibę w Starogardzie Gdańskim.

30 maja 2012

### **Grzegorz Wolnik**

W roku 2012 Ochotnicza Straż Pożarna obchodzi jubileusz 150. lecia istnienia. Z tej okazji Prezes OSP wystąpił z wnioskiem do Rady Miasta o uhonorowanie medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego” długoletniego członka tut. OSP Druha Grzegorza Wolnika.

Druh Grzegorz Wolnik w roku 1955 wstąpił do Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscu zamieszkania tj. w Zblewie. W roku 1973, w związku ze zmianą miejsca zamieszkania, wstąpił do OSP w Starogardzie Gdańskim. W latach 1988 – 1992 pełnił funkcję skarbnika OSP. Dzięki swojemu doświadczeniu nabytemu w trakcie pełnienia służby w zawodowej straży pożarnej na stanowisku kierowcy-garażomistrza dbał o konserwację i należyty stan sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Pomagał również przy dokumentowaniu historii tut. OSP, czego efektem było powstanie Izby Pamięci OSP w Starogardzie Gdańskim. Obecnie Pan Grzegorz Wolnik już czwartą kadencję pełni funkcję członka komisji rewizyjnej OSP. W swoim działaniu jest skrupulatny i dba o należyte wydatkowanie pieniędzy starogardzkiej jednostki. Druh Grzegorz Wolnik jest bardzo aktywny społecznie również poza jednostką OSP. Jest członkiem Zarządu Koła Emerytów i Rencistów Pożarnictwa w Starogardzie Gdańskim oraz utożsamia się ze swoim miastem w

trakcie różnych przedsięwzięć organizowanych przez władze samorządowe i organizacje pozarządowe.

Za całokształt swojej działalności społecznej na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej i Miasta Starogard Gdański Pan Grzegorz Wolnik w pełni zasługuje na wyróżnienie medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego”.

27 marca 2013

### **Jerzy Starak**

Pan Jerzy Starak jest właścicielem i Przewodniczącym Rady Nadzorczej Firmy „Polpharma” S.A., lidera na rynku farmaceutycznym w Polsce. Po przejęciu i sprywatyzowaniu, „Polpharma” Starogard jest rozpoznawalnym znakiem firmowym w Polsce i poza granicami kraju, co również przyczynia się do promocji naszego miasta. Pan Jerzy jest laureatem nagrody im. Andrzeja Wierzbickiego dla „Wyróżniającego się przedsiębiorcy, osoby nadającej styl polskiej przedsiębiorczości, kontynuując jej najlepsze tradycje.”

Jest założycielem i pomysłodawcą Naukowej Fundacji Polpharmy oraz Fundacji Rodziny Staraków. Jest Kawalerem Wielkiego Medalu Alberta Schweitzera otrzymanego od Kapituły Polskiej Akademii Medycyny. Jest również wyróżniony Medalem Korczaka „Dziecko Jutra”. Warto także podkreślić, iż „Polpharma” w 2011r. zajęła pierwsze miejsce w rankingu „Najbardziej Innowacyjnych Firm w Polsce”, organizowanym przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN. „Polpharma” jako lider rankingu po raz pierwszy w sześcioletniej historii badań uzyskała najwyższe noty we wszystkich ocenianych kategoriach: innowacyjności rynkowej, procesowej, nakładów na innowacyjność, patentów oraz kontraktów europejskich.

Pan Jerzy Starak jako właściciel Polpharmy dużo czasu poświęca w angażowanie się na rzecz środowiska Starogardu. Jako właściciel terenów PSSE aktywnie zabiega o kolejnych inwestorów oraz sam inwestuje w ramach strefy, co przynosi wymierne efekty dla Starogardu. Jest również osobą, która wspiera starogardzki sport, czego wyrazem jest utrzymywanie i współfinansowanie drużyny koszykówki, co daje dużą satysfakcję mieszkańcom oraz rozśławia imię Starogardu w całym kraju.

### **Elżbieta Dzikowska**

Pani Elżbieta Dzikowska, Sekretarz Rady Nadzorczej „Polpharma” S.A. Starogard od momentu sprywatyzowania w 2000r., aktywnie podejmuje różne działania na rzecz środowiska w Starogardzie. Od samego początku jest inicjatorem „Święta

Polpharmy”, które jest otwarte dla mieszkańców Starogardu i na stałe wrosło w krajobraz kulturalny Starogardu. Z jej inicjatywy są organizowane liczne imprezy kulturalne i sportowe na terenie miasta. Na szczególną uwagę zasługują organizowane koncerty w katedrze pelplińskiej z udziałem artystów najwyższej klasy z kraju i zagranicy, które są największym wydarzeniem kulturalnym każdego roku. Pani Elżbieta Dzikowska podejmuje również liczne działania na rzecz wspierania szkół i różnych organizacji, m. in. Państwowej Szkoły Muzycznej w wysokości 15 tys. zł, Stowarzyszenia Kawalerii w wysokości 80 tys. Zł, Muzeum Ziemi Kociewskiej kwota 20 tys. zł. Jest również pomysłodawczynią i inicjatorką takich przedsięwzięć jak „Sprzątanie świata”, Ścieżka Ekologiczna. Jest także organizatorką organizowanych w Starogardzie licznych Kongresów Medycznych. Dużo czasu poświęca sprawom związanym z funkcjonowaniem ‚Kociewskiego Centrum Zdrowia’ (Szpital św. Jana), czego wyrazem jest w ostatnich czterech latach pomoc materialna w wysokości 250 tys. zł, a wcześniej wyposażenie oddziału kardiochirurgii intensywnej terapii w specjalistyczny sprzęt i aparaturę.

22 maja 2013

### **Kurkowe Bractwo Strzeleckie**

Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Starogardzie Gdańskim powołano w 1351 roku. Głównym zadaniem bractw strzeleckich było zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa w przypadku zagrożenia zewnętrznego.

W 1927 roku, 2 sierpnia do Starogardu przybył Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacy Mościcki i przyjął honorową godność Króla Bractwa.

Przed II wojną światową starogardzkie Bractwo organizowało różne imprezy strzeleckie, z których dochód przeznaczany był na Fundusz Obrony Narodowej. Wybuch wojny przerwał kilkusetletnie dzieje bractwa.

Bractwo reaktywowano w 1993 roku, rejestrując w Sądzie Wojewódzkim w Gdańsku stowarzyszenie pod nazwą Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Starogardzie Gdańskim. W 1994 roku Bractwo wstąpiło w poczet Zjednoczenia Kurkowych Bractw Rzeczypospolitej Polskiej, a w roku 1995 było organizatorem i gospodarzem Krajowego Zjazdu Kurkowych Bractw Rzeczypospolitej Polskiej. Wtedy to właśnie powołano do życia Okręg Pomorski z siedzibą w Starogardzie Gdańskim. Bractwo jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Historycznych Strzelców.

Starogardzcy Bracia znani są w Polsce i Europie ze znakomitych wyników strzeleckich. Posiadają tytuły: Mistrza Europy, V-ce Mistrza Europy, Króla

Zjednoczenia, Mistrza Polski, V-ce Mistrza Polski, wielokrotnie Króla Okręgu Pomorskiego i są zdobywcami wielu nagród i wyróżnień.

Bractwo organizuje wiele imprez strzeleckich, promując Miasto Starogard Gdański i Kociewie, na które przyjeżdżają goście z całej Polski, jak również z bractw europejskich. Członkowie Bractwa uczestniczą też w krajowych i europejskich zjazdach, na których reprezentują Starogard Gdański i czynnie uczestniczą w miejskich uroczystościach i w życiu publicznym Miasta oraz powiatu starogardzkiego. Bractwo nieodpłatnie udostępnia teren strzelnicy i pomieszczeń organizacjom pozarządowym, instytucjom, osobom niepełnosprawnym, szkołom.

Od kilkunastu lat Bractwo wspólnie z Prezydentem Miasta Starogard Gdański, organizuje spotkania dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Warszawie odbywających praktyki studenckie w Szpitalu św. Jana. Również od wielu lat Bractwo organizuje strzelania dla zakładów pracy, instytucji i mieszkańców miasta w ramach Turnieju o Puchar Przechodni Bractwa z okazji Święta Odzyskania Niepodległości. Corocznie, od 18 lat, Bractwo organizuje Intronizację Króla Kurkowego w ramach Święta Miasta.

W ramach tegorocznych uroczystości w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja na rondzie u zbiegu ulic Mickiewicza, Zielona i Norwida został odsłonięty obelisk upamiętniający nadanie rondy imię Bractwa Kurkowego oraz 7-wiekową tradycję i kontakty Bractwa z Miastem Starogard Gdański.

W dniach 8 - 9 czerwca 2013 roku w Starogardzie Gdańskim Kurkowe Bractwo Strzeleckie organizuje Krajowy Zjazd Delegatów Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich RP oraz uroczystości XX-lecia reaktywowania Bractwa.

Proponuje się wręczenie Medalu podczas uroczystości w dniu 8 czerwca 2013 r.

30 kwietnia 2014

**Edward Jan Pałasz**

Edward Jan Pałasz urodził się w 1936 roku w Starogardzie Gdańskim, jest polskim kompozytorem, muzykiem i działaczem środowiska artystycznego.

W latach 1953-1958 studiował na Politechnice Gdańskiej i Warszawskiej, następnie kształcił się w dziedzinie muzykologii, magisterium uzyskał na Uniwersytecie Warszawskim w 1964 r. Od połowy lat 50-tych związany z teatrami studenckimi: gdańskim Bim - Bom i Studenckim Teatrem Satyryków. Pełnił obowiązki kierownika muzycznego Teatru Komedia w Warszawie (1964-1966), wykładał na Wydziale Reżyserii Dramatu PWST (1969-1975). Zajmował się

kompozycją muzyki do polskich filmów, a także programów radiowych i telewizyjnych (m.in. do Kabaretu Olgi Lipińskiej w latach 90.).

Był wiceprezesem Związku Kompozytorów Polskich (1981-1983), zasiadał także w Komisji Repertuarowej Festiwalu „Warszawska jesień” (1981-1996), był także członkiem Rady Kultury przy Prezydencie RP (1991-1995) oraz dyrektorem Programu II Polskiego Radia (1995-1998). W 1999 objął obowiązki wicedyrektora naczelnego i artystycznego Warszawskiej Opery Kameralnej. W latach 1988-1993 był prezesem Stowarzyszenia Autorów ZAiKS. Ponownie funkcję tę objął w 2003 i pełnił ją do 2009. Został również wiceprezesem zarządu Fundacji „Pro Musica Camerata”.

Podczas wyborów był członkiem komitetu honorowego Unii Wolności. W 2010 r. z rekomendacji klubu parlamentarnego PO powołany w skład rady programowej Polskiego Radia.

Jest kompozytorem muzyki symfonicznej, m.in. Trzy miniatury na orkiestrę, Trzy bajki kaszubskie na orkiestrę i Symfonia 1976; muzyki kameralnej, m.in. suity Wieża malowana na flet, klarnet i fagot, Epigramaty dla 12 wykonawców i Bajki na kwintet dęty; ilustracji muzycznych i muzyki do ponad pięćdziesięciu spektakli teatralnych i telewizyjnych, scenicznych i telewizyjnych widowisk muzycznych i poetyckich, programów dla dzieci, muzycznych widowisk TV Gdzie diabeł nie może, czyli czerwone buciki, Pieśń świętojańska o Sobótce oraz do musicalu dla dzieci Książę i żebrak ; ilustracji muzycznych i muzyki do około dwustu słuchowisk radiowych i audycji dla dzieci; muzyki do filmów fabularnych Przygoda noworoczna, Troje i las (reż. Stanisław Wohl) i Zakochani są między nami (reż. Jan Rutkiewicz; muzyki do filmów TV Kopernik i Sąsiedzi (reż. Marian Kubera), muzyki do filmów krótkometrażowych Kapelusz (reż. Janusz Majewski) i Szkic do portretu dowódcy (reż. Andrzej Żmijewski); licznych utworów fortepianowych i wokально-instrumentalnych; pieśni solowych i chóralnych; piosenek m.in. dla Ali-Babek, Kwartetu Warszawskiego, Jerzego Michotka, Łucji Prus, Sławy Przybylskiej, Joanny Rawik, Hanny Rek, Ireny Santor, Skaldów i Violetty Villas oraz dla dzieci.

Za swoje kompozycje wielokrotnie nagradzany w kraju i za granicą, otrzymał m. in.:

- nagrodę specjalną Prix Bratysława w 1973 r.,
- II nagrodę w 1974 r. i I nagrodę w 1988 r. w konkursach im. Karola Szymanowskiego,
- I nagrodę w konkursie im. Grzegorza Fitelberga w 1976 r.,
- I nagrodę w konkursie im. Jana Maklakiewicza w 1982 r.,

- dwie II nagrody w 1982 i 1987 r. w konkursie Związku Kompozytorów Polskich,
- I nagrodę w konkursie im. Gwidona z Arezzo w 1984 r,
- nagrody Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci w 1979 r.,
- nagrody Przewodniczącego Komitetu ds. Radia i Telewizji za twórczość kompozytorską dla radia w 1986 r.,
- nagrody Ministra Kultury i Sztuki I stopnia w 1989 r,
- Honorowy Wielki Splendor.

Edward Pałasz za swe zasługi został uhonorowany również:

- Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (2012),
- Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1998),
- Złotym Krzyżem Zasługi (1974),
- Honorową Odznaką Miasta Stołecznego Warszawy.

Nie do przecenienia jest fakt, że Edward Pałasz wielokrotnie odnosił się do folkloru kociewskiego, pisząc również utwory o mieście i regionie. Jest twórcą utworów:

Melodia kociewska na troje skrzypiec (1981),

Melodie z Kociewia, 12 łatwych utworów na fortepian (1981),

Suita kociewska na 4 skrzypce (1982),

Suita kociewska na orkiestrę (1982-83),

Dwa wspomnienia z dzieciństwa na klarnet basowy i marimbę (1983).

Przyznanie medalu „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego” będzie formą uhonorowania obywatela, który swoimi talentami, pracą zawodową i działalnością społeczną wniósł znaczący wkład w rozwój polskiej muzyki oraz przyniósł sławę naszemu miastu.